

Raportti

Kehittäjäryhmä, Eura

Kehittäjäryhmän aiheena kehitysvammaisten työhönvalmennus ja työllistymisasiat

Lokakuu 2020

SATADUUNIA-hanke (ESR) ja

Satakulttuuria-hanke (Terveysten edistämisen määräraha)

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Satasairaala

Sisällysluettelo

1. Kehittäjäryhmän tausta.....	2
2. Kehittäjäryhmän tilaisuudet ja niiden tarkemmat sisällöt	3
3. Kehittämiskohde ja ehdotus.....	7
Käytännön toteutusehdotus	7
4. Resepti hyvinvoivan avotyöntekijän tukeen ja ohjaukseen.....	9
5. Tilaisuuksista kerätty palaute	10
6. Hanketoimijoiden tekemää arviointia.....	11
Osallisuuden edistäminen ja sen toteutuminen	11
Arviointia kehittäjäryhmän toiminnasta	12
7. Kehittäjäryhmä Eurassa, syksy 2020 -tilaisuuksien järjestämisprosessin syklit	13
8. Yhteystiedot ja tiedustelut	14

Asiasanat:

yhteiskehittäminen, osallisuus, työhönvalmennus, työllisyyspalvelut, kehitysvammaiset

SATADUUNIA (ESR) –hanke; Työikäisten monialaisen palvelun ja työhönvalmennuksen kehittäminen Satakunnassa

Satakulttuurien hanke; Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa kulttuurin keinoin
Hanke saa rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön terveyden edistämisen määrärahosta

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Satasairaala

1. Kehittäjäryhmän tausta

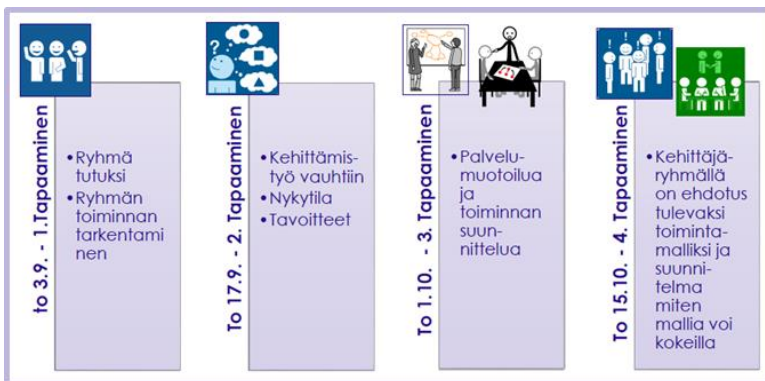
Syksyllä 2020 järjestettiin Kehittäjäryhmän tilaisuudet yhteistyönä Euran kunnan, SATADUUNIA-hankkeen ja Satakulttuuria hankkeen kesken. Kehittäjäryhmän aiheena oli kehitysvammaisten työhönvalmennus ja työllistymisasiat ja ryhmään kutsuttiin yhteisestä kehittämistyöstä kiinnostuneita ja siihen sitoutuvia henkilöitä. Ryhmään osallistui yhdeksän avotyöntekijää / asiakasedustajaa, neljä Euran kunnan ammattilaista tai johtajaa ja yksi Euran kunnan luottamustoimissa toimiva päätöksentekijä.

Kutsu osoitettiin

- avotyöntekijöille, joilla on jo kokemusta avotöistä tai työllistymisestä sekä avotyöhön lähitulevaisuudessa pyrkiville
- toimintakeskuksen ja työllistymispalveluiden ammattilaisille ja johtajille
- Euran kunnan luottamustoimissa toimiville päätöksentekijöille

Tilaisuudet järjestettiin Euran toimintakeskuksella, Valimontie 1 (klo 14.30 -16.00) ja niiden teemoina oli:

- torstai 3.9. Tutustuminen, orientaatio sekä ryhmän toiminnan tarkentaminen
- torstai 17.9. Kehittämistyö vauhtiin, nykytila, valinta kehittämiskohteeksi
- torstai 1.10. Palvelumuotoilua ja "reseptin" laadintaa (Resepti raportin sivulla 9). Kehittämiskohteeksi valittiin Ohjaus ja tuki
- torstai 15.10. Kehittäjäryhmällä ehdotus tulevaksi toimintamalliksi ja suunnitelma mallin kokeilemiseksi

SATADUUNIA (ESR) –hanke; Työikäisten monialaisen palvelun ja työhönvalmennuksen kehittäminen Satakunnassa

Satakulttuuria–hanke; Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen soite-palveluissa kulttuurin keinoin
Hanke saa rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön terveyden edistämisen määrärahosta

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Satasairaala

2. Kehittäjäryhmän tilaisuudet ja niiden tarkemmat sisällöt

- 3.9.2020, Tutustuminen, orientaatio sekä ryhmän toiminnan tarkentaminen
 - Tervetuloa! ja kahvit
 - Esittäytyminen; (minä ja ystäväni)
 - Sataduunia –hankkeen ja ryhmän toiminnan esittely (ESR lomake ja osallistujalista)
 - Fiiliskortti ja Unelmien työ -runo
 - Runon lukeminen sekä ohjeistus seuraavaan kertaan (esine/kuva/vaate mukaan)
 - Kiitos ja näkemiin (palautekysely)

Unelmieni työ

Unelmieni työ on monipuolista ja ihmisten kanssa tehtävää

Unelmieni työ on nykyinen työpaikkani.

Unelmieni työssä pystyy vaikuttamaan asioihin,
niin että pääsee koko ajan vähän eteenpäin.

Unelmieni työhön liittyy ihmisten kanssa kohtaaminen.

Unelmieni työ on työtä vanhusten kanssa, kiinteistönhoitajan työtä,
kauppatyötä, virkavallan auttamista.

Unelmieni työ on täällä Tokessa.

Unelmieni työ tapahtuu ihmisten parissa,
se on toisten kanssa tehtävää työtä.

Unelmieni työ on ihan oma työni tällä hetkellä,
se on työtä vanhusten parissa.

Unelmieni työ on työtä ihmisten kanssa yhdessä

Unelmieni työ on merkityksellistä

Unelmieni työtä on kaikkennäköinen työ.

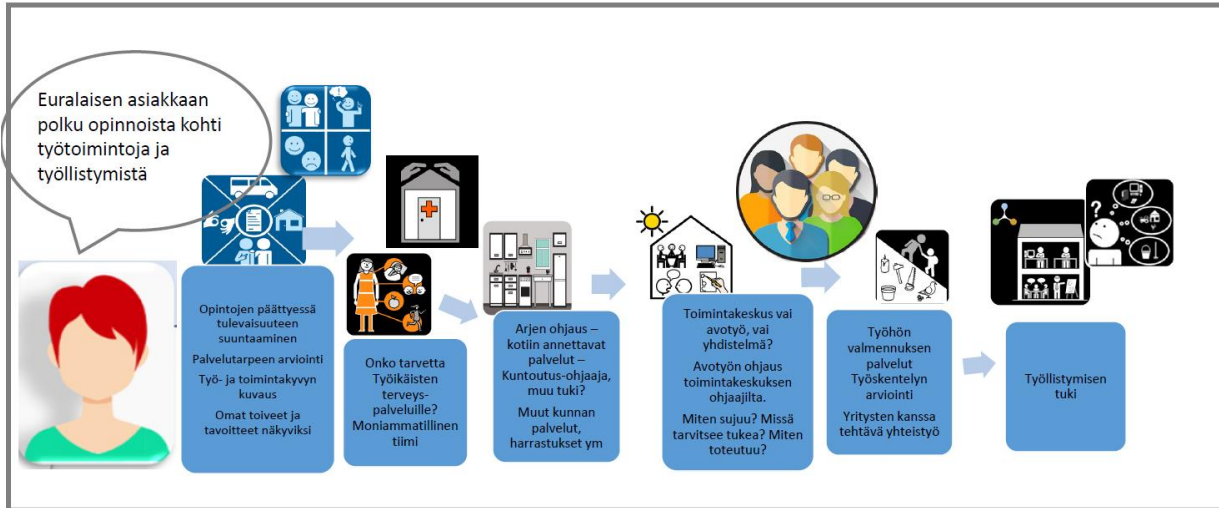
Kaikki kelpaa.

Unelmieni työtä ei ole vielä tehty.

SATADUUNIA (ESR) –hanke; Työikäisten monialaisen palvelun ja työhönvalmennuksen kehittäminen Satakunnassa

Satakulttuurien hanke; Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa kulttuurin keinoin
Hanke saa rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön terveyden edistämisen määrärahosta

- 17.9.2020, Kehittämistyö vauhtiin, nykytila ja tavoitteet
 - Tervetuloa! ja kahvit
 - Yhteinen Unelmien työ -runo avauksena
 - Satakulttuurin-hankkeen esittely
 - Mukana olevia tavaroita apuna käyttäen kommentointi; miksi on ottanut juuri kyseisen tavarat mukaan / Mihin suuntaan haluaisi työelämässä kulkea?
 - Tapaamisen tarkoitus ja aiheen alustus
 - Nykytilanne; tarkasteluun kuva, miten etenee tällä hetkellä. Työhönvalmennukseen liittyvän kyselyn tulosten esittelyä lyhyesti.
 - Työskentelyä kolmessa ryhmässä, jokainen ryhmä valitsee oman kehittämiskohteen.
 - Kehittämiskohteen valinta äänestämällä kolmen ryhmän ehdotuksista
 - Päivän yhteenveto ja seuraavan kerran alustus
 - Fiiliskortit
 - Kiitos ja näkemiin (palautekysely)

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Satasairaala

- 1.10.2020, Palvelumuotoilua ja toiminnan suunnittelua

Kehittämiskohteeksi valittiin edellisellä kerralla ohjaus ja tuki (lisäksi ehdotuksia olivat palkkaus, valmennuspalvelut, nuoren polku opinnoista)

- Tervetuloa! ja kahvit
- Päivän teemaan– reseptin laadintaan virittäytyminen tuoksujen avulla
- Materiaalin kokoaminen reseptiin kolmessa pöytäryhmässä, hanketyöntekijät pöydissä fasilitaattoreina, ryhmät kiertävät joka pöydässä. (kysymykset alla)
- Kootun materiaalin läpikäynti hanketyöntekijöiden johdolla ja parannusehdotukset
- Päivän yhteenveto ja seuraavan kerran alustus
- Fiiliskortit
- Kiitos ja näkemiin (palautekysely)

Materiaalia koottiin seuraavien kysymysten avulla:

- Miten selvitetään asiakkaan omat toiveet ja haaveet? Kuka tekee ja mitä menetelmiä tarvitaan?
- Miten selvitetään työ- ja toimintakyky? Osaaminen ja taidot? Arviointi-menetelmät? Missä toteutetaan?
- Tiedon välittäminen: kenelle kaikille? Miten?
- Miten varmistetaan, että tuki ja ohjaus on riittävää ja oikeanlaista?
- Millaista tukea ja ohjausta tarvitaan, kun on päässyt työssä vauhtiin?
- Työskentelyn arvioinnit? Miten usein? Mitä menetelmiä?
- Miten etsitään työpaikka/ työtoimintapaikka - kuka etsii?
- Millaista tukea ja ohjausta tarvitaan ja keneltä paikan etsinnässä?
- Millaista tukea ja keneltä tarvitaan ennen aloittamista ja työtä/työskentelyä aloitettaessa – mitä konkreettisesti? Kuinka paljon arvioidaan vievän aikaa?
- Miten tuki ja ohjaus olisi parasta toteuttaa?
- (Yksilö- tai ryhmämuotoista?)

SATADUUNIA (ESR) –hanke; Työikäisten monialaisen palvelun ja työhönvalmennuksen kehittäminen Satakunnassa

Satakulttuurien-hanke; Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa kulttuurin keinoin
Hanke saa rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön terveyden edistämisen määrärahosta

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Satasairaala

- 15.10.2020, Kehittäjäryhmällä ehdotus tulevaksi toimintamalliksi ja suunnitelma mallin kokeilemiseksi
 - Tervetuloa! ja kahvit
 - Reseptin esittely ja jako pöytiin
 - Ehdotetun toiminnan / kokeilun esittely ja esityksen jako pöytiin
 - Pöytäryhmittäin reseptin ja esityksen läpikäynti. Mahdollisuus täydentämiseen
 - Millainen jälkimaku tästä reseptistä jäi?, Puuttuuko reseptistä jotain?, Onko jotain liikaa?
 - Oma hyvinvointi -Perhoset; Piirrä paperille perhonen. Kirjoita perhosen ympärille asioita: missä olet hyvä, mitkä ovat sinun vahvuksiasi, mitkä asiat tuovat sinulle iloa, voimavaroja ja hyvää mieltä. Lopuksi maalaa ja väritä perhonen
 - Loppuyhteenvetoa - keväällä arviointifilaisuus
 - Kiitokset – kunniakirjat osallistujille
 - Fiilikset värikortein! Ryhmän päättyessä, ajatukset osallistumisesta, (palautekysely)
 - Näkemiin!

3. Kehittämiskohde ja ehdotus

Ryhmä päätti tarkemmaksi kehittämiskohteeksi ohjauksen ja tuen ja sitä mietittiin osallistujien tilanteesta käsin. Moni on työskennellyt avotyöntekijänä jo pitkään, mutta osalle vielä etsitään paikkaa ja joillakin osallistujilla olisi halukkuutta myös palkkatyöhön. Avotyöntekijän hyvinvointi nähdään tärkeänä ja se liittyy oleellisesti työ- ja toimintakykyyn sekä saatavaan tukeen ja ohjaukseen.

Kehittäjäryhmä ehdottaa, että kokeillaan toimintamallia, jossa huomioidaan Hyvinvoivan avotyöntekijän tuki ja ohjaus –reseptiin kirjatut asiat.

Käytännön toteutusehdotus

Toimintakeskuksen henkilökunta, joilla on osana työnkuvaa määritelty avotyöntekijöiden työvalmennus (ohjaus ja tukeminen) toteuttavat omien asiakkaidensa kohdalla seuraavia

SATADUUNIA (ESR) –hanke; Työikäisten monialaisen palvelun ja työhönvalmennuksen kehittäminen Satakunnassa

Satakulttuurien –hanke; Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa kulttuurin keinoin
Hanke saa rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön terveyden edistämisen määrärahosta

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Satasairaala

toimia seuraavan 5 kk aikana. SATADUUNIA-hanke on apuna kokemusten keräämisessä. Toimintaa arvioidaan kokeilun aikana sekä maaliskuun lopulla 2021.

Tällä hetkellä avotyötä tekevien asiakkaiden kanssa:

- Avotyöntekijän tapaaminen säännöllisesti työtoimintapaikalla ja muussa sovitussa paikassa
- Avotyöntekijän tehtävien läpikäynti ja avotyösopimusten päivittäminen, tehtävien kirjaaminen
- Avotyöntekijän jaksamisen ja hyvinvoinnin arviointi yhdessä avotyöntekijän kanssa sekä
- Tarvittavan tuen ja ohjauksen varmistaminen
- Avotyöntekijä tulevaisuuden suunnitelmista keskustelu

Avotyötä etsivien ja uusien asiakkaiden kanssa sekä palkkatyöhön työllistymistä tavoittelevien kanssa:

- Asiakkaan tapaaminen ja yhteinen keskustelu
- Osaamisen ja taitojen kartoittaminen sekä työ- ja toimintakyvyn arviointi tavalla, joka toimintakeskuksen henkilökunta yhdessä päättää ottaa käyttöön.
- Työtoimintapaikan / työpaikan etsiminen

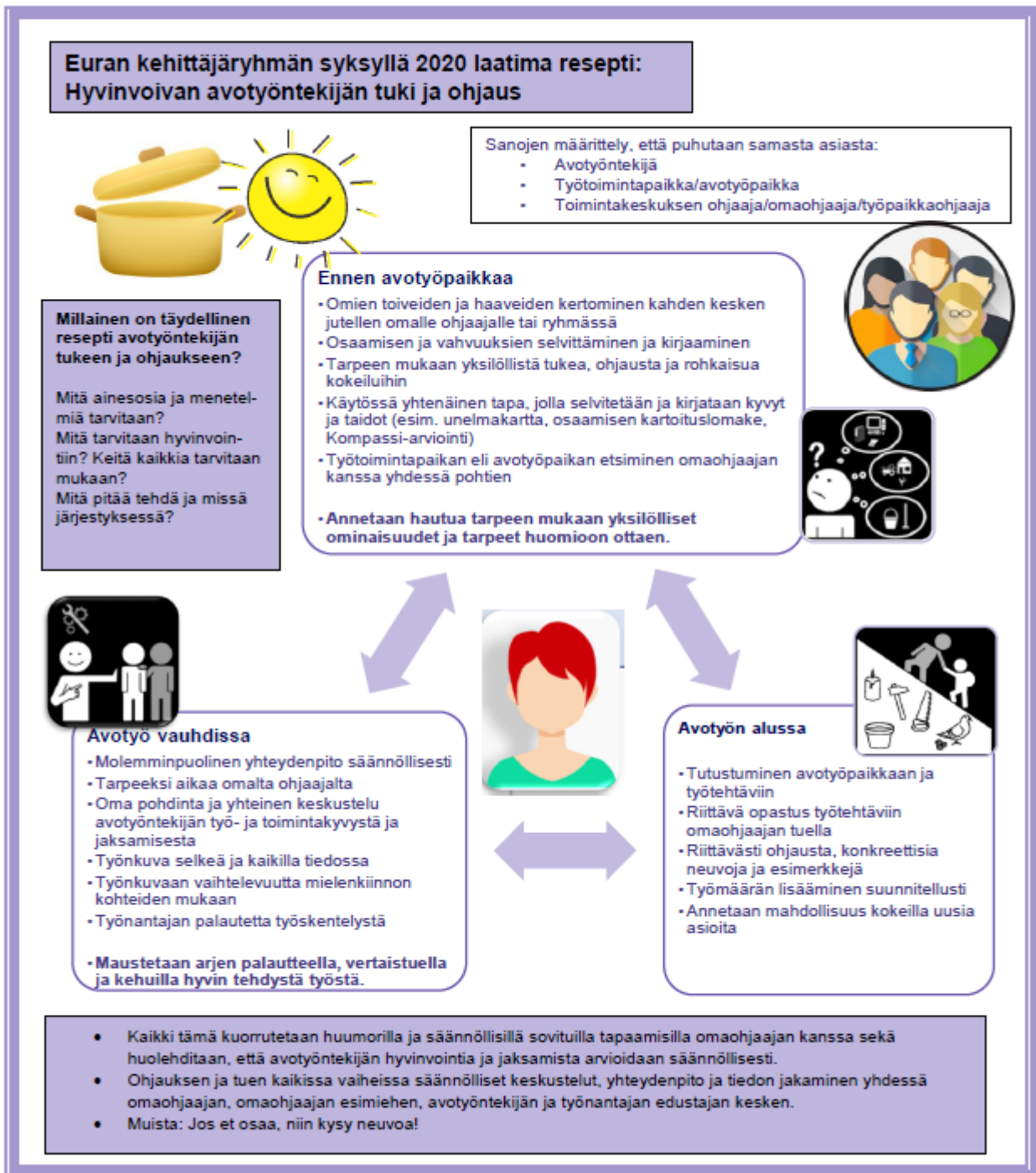
Työtoiminnan alkaessa:

- Tutustumiskäynti työtoimintapaikalle sekä riittävän perehdytyksen varmistaminen
- Avotyösopimuksen laadinta
- Riittävä ohjaus ja tuki, neuvonta ja tarvittavien esimerkiksi tehtävälisterien laadinta

SATADUUNIA (ESR) –hanke; Työikäisten monialaisen palvelun ja työhönvalmennuksen kehittäminen Satakunnassa

Satakulttuurien hanke; Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa kulttuurin keinoin
Hanke saa rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön terveyden edistämisen määrärahosta

4. Resepti hyvinvoivan avotyöntekijän tukeen ja ohjaukseen

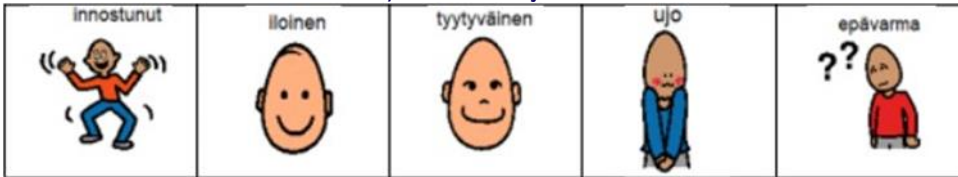
SATADUUNIA (ESR) –hanke; Työikäisten monialaisen palvelun ja työhönvalmennuksen kehittäminen Satakunnassa

Satakulttuurista-hanke; Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa kulttuurin keinoin
Hanke saa rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön terveyden edistämisen määrärahosta

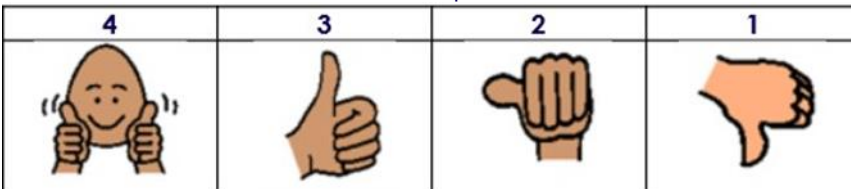
5. Tilaisuuksista kerätty palaute

Jokaisesta neljästä tilaisuudesta kerättiin ennen kotiinlähtöä osallistujilta palautetta käyttäen alla olevia kysymyksiä ja kuvia. Ensimmäisen kerran jälkeen kysymyksiin lisättiin myös arvosanan antaminen tilaisuudelle.

Millä mielellä lähdet kotiin ryhmästä? ja Miten olet tullut tänään kuulluksi?

Minkä arvosanan annat tämän päivän tilaisuudelle?

Yhteenvedona kehittäjäryhmän osallistujien antamasta palautteesta ryhmästä lähdettiin kotiin pääasiassa innostuneena, iloisena tai tyytyväisenä. Osallistujilla oli kuitenkin ollut myös epävarmuutta ryhmän tapaamisen päättyessä.

Suurin osa vastaajista oli myös innostunut, iloinen tai tyytyväinen siitä, miten oli tullut kuulluksi kyseisellä tapaamiskerralla. Tässäkin kysymyksessä kuitenkin valinnat ujo tai epävarma olivat saaneet pari merkintää.

Tilaisuuksien arvosana oli asteikolla 1-4 jokaisella kerralla 3 tai vähän yli. Keskiarvo kaikille tilaisuuksille oli 3.2. Joten osallistujat antoivat ryhmän toiminnalle hyvän arvosanan.

Järjestäjille sai antaa myös sanallista palautetta. Ensimmäisen kerran jälkeen todettiin, että oli ollut mukavaa, toivottiin jatkossa enemmän näitä ja hyvä aloitus, yhdessä eteenpäin. Toisella ja kolmannella kerralla ei annettu sanallista palautetta. Viimeisen kerran palautteessa toivoteltiin hyvää loppusyksyä ja loppuvuotta, sekä kiiteltiin järjestäjiä kuluneista kerroista osallistujien kanssa sekä todettiin, että oli kiva olla ryhmässä mukana.

SATADUUNIA (ESR) –hanke; Työikäisten monialaisen palvelun ja työhönvalmennuksen kehittäminen Satakunnassa

Satakulttuurista-hanke; Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa kulttuurin keinoin
Hanke saa rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön terveyden edistämisen määrärahosta

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Satasairaala

6. Hanketoimijoiden tekemää arviointia

Osallisuuden edistäminen ja sen toteutuminen

SATADUUNIA –hankkeen keskeisenä tavoitteena on työttömien ja osatyökykyisten työkyvyn tuen palveluketjujen parantaminen ja asiakkaan osallisuuden lisääminen kaikessa toiminnassa. Tavoitteena on edistää sellaista asiakas- ja tarvelähtöistä toimintakulttuuria, jossa sekä asiakkaan osallisuus paranee, että ammattilaisten ymmärrys asiakkaan keskeisestä roolista kasvaa.

Eurassa toteutetussa Kehittäjäryhmän työskentelyssä hankkeen kohderyhmään kuuluvien ääntä kuultiin aktiivisesti. Kehittäjäryhmässä asiakkaat olivat koko ajan aktiivisesti mukana ja yhteiskehittäen tehtiin nykyisten palveluiden arviointia sekä valittiin kehittämiskohde ja tehtiin suunnitelma kokeilun toteuttamiseksi.

Kehittäjäryhmässä asiakkaat olivat aktiivisia toimijoita ammattilaisten ja päätöksentekijän rinnalla ja heidän ääntään kuultiin. Asiakkaat saivat vaikuttaa palveluiden sisältöön. Toimintakulttuurin muutos vaatii sitoutumista sekä ammattilaisilta että asiakkailta. Myös asennemuutosta siihen, että osataan ottaa asiakkaat vahvasti mukaan jo palveluiden arviointiin ja suunnitteluun sekä kehittämiseen.

Tarkoituksena on osallistujien kanssa kokoontua keväällä noin puolen vuoden kuluttua arvioimaan, miten suunniteltu toiminta on toteutunut. He voivat toimia ikään kuin prosessin testaajina ja heidän kokemuksiin ja arviointia kerätään toteutuneesta palvelusta, joita he ovat olleet suunnittelemassa.

SATADUUNIA (ESR) –hanke; Työikäisten monialaisen palvelun ja työhönvalmennuksen kehittäminen Satakunnassa

Satakulttuurien-hanke; Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa kulttuurin keinoin
Hanke saa rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön terveyden edistämisen määrärahosta

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Satasairaala

Arviointia kehittäjäryhmän toiminnasta

Käytännön järjestelyt:

- Kahvitarjoilu järjestymisen toimintakeskuksen tarjoamana aluksi oli loistava asia, vapautti tunnelmaa ja sai vapaata jutustelua aikaan.
- Nyt yhden tapaamisen kesto 1½ tuntia, kaksi tuntia per kerta olisi ehkä parempi, olisi mahdollistanut keskittymistä joihinkin asioihin pidemmän ajan.
- Joillakin kerroilla tuli kiire, sisältöä oli suunniteltu ehkä yhteen tapaamiseen liikaakin. Loppua kohti osattiin karsia, eikä ollut niin monta osiota yhdessä tilaisuudessa.
- Hankeyhteistyö toi lisäarvoa järjestämiseen. Muutenkin oli hyvä, että järjestäjiä kolme henkilöä. Järjestelyt pystyttiin hoitamaan sujuvasti, vaikka joku oli tapaamisesta poissa. Toisaalta mahdollisti fasilitointia useammassa ryhmässä.

Työskentelymenetelmät:

- Teemaan virittävät toiminnot koettiin hyväksi. Esim. taidelähtöinen toiminta; runo, erilaiset kortit apuna fiilisten tai ajatusten esilletuomisessa, tuokset, voimavaraperhoset, työhön liittyvät esineet tai vaatteet.
- Polkukuvaus toi konkretiaa nykyisten palveluiden arviointiin. Ja seinälle kiinnitetyt ryhmän tapaamisten materiaalit muistuttivat tilaisuuksista ja läpikäytyistä asioista.
- Kehittämistavoitteen rajaaminen auttoi saamaan konkreettisemmän lopputuloksen ja esityksen kokeiltavaksi ja arvioitavaksi toiminnaksi.

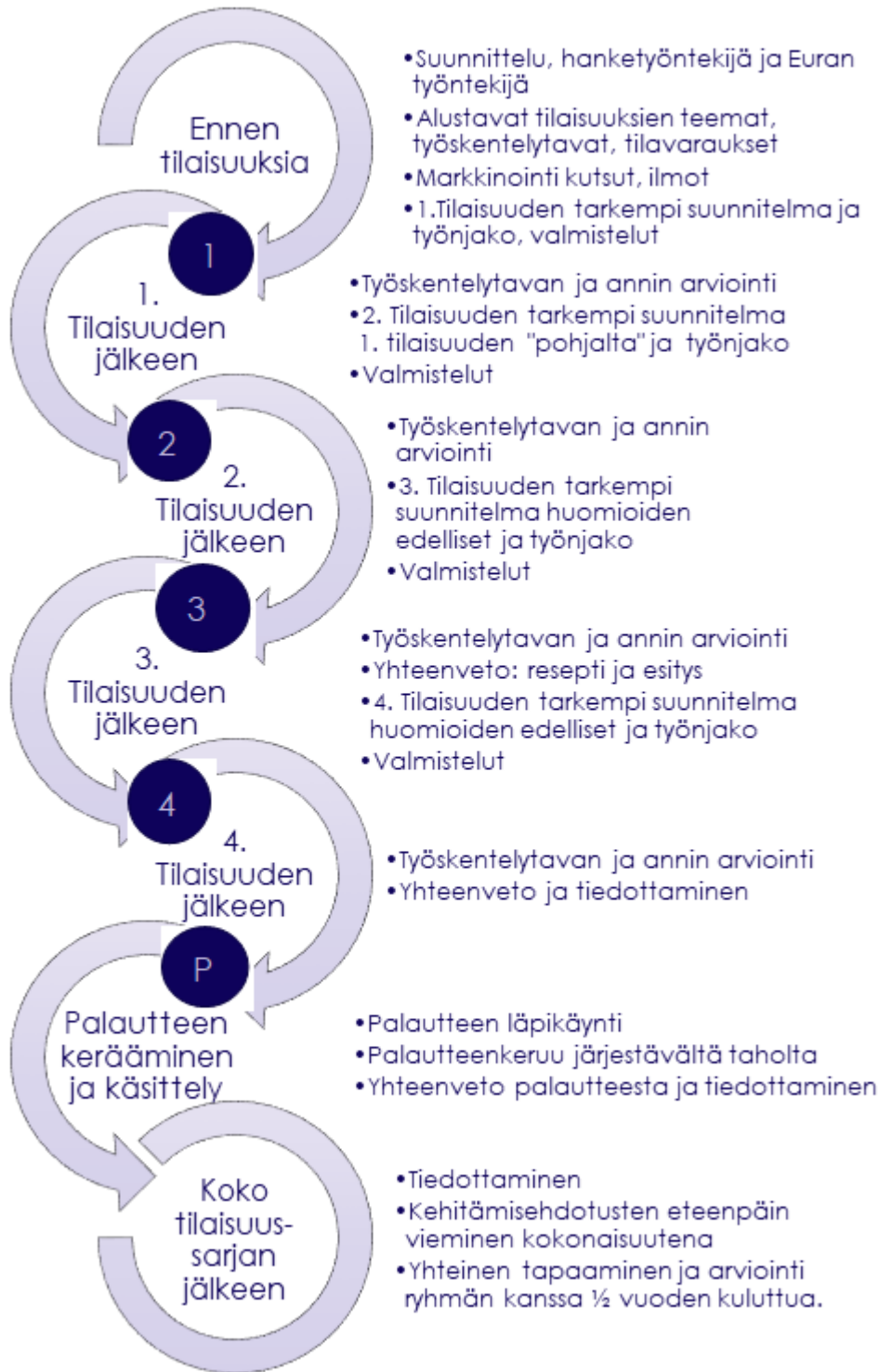
Osallistumisedellytykset:

- Sama ryhmä ja tiiviit tapaamiset, nyt kahden viikon välein oli hyvä.
- Ryhmäläiset ennestään tuttuja, tutustumista ei vaadittu kovin paljon. Mukava tunnelma.
- Hyvä, että oli ammattilaisia useita mukana, koska kannustus ja rohkaisu kertoa omista ajatuksistaan, oli asiakkaiden osallistumiselle merkityksellistä.
- Suuri merkitys myös sillä, että toimintakeskuksen henkilökunta muistutteli asiakkaita tapaamisista ja kannusti / vaati tulemaan paikalle. Työntekijät osoittivat sitoutumisen ryhmän toimintaan tärkeäksi ja asiakkaat olivatkin mukana sitoutuneesti.
- Päätöksentekijöitä olisi voinut olla ryhmässä useampiakin. Hienoa kuitenkin, että perusturvalautakunnan puheenjohtaja oli mukana. Olisiko kohdennetumpi markkinointi saanut lisää väkeä innostumaan/sitoutumaan mukaan.

SATADUUNIA (ESR) –hanke; Työikäisten monialaisen palvelun ja työhönvalmennuksen kehittäminen Satakunnassa

Satakulttuurin –hanke; Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa kulttuurin keinoin
Hanke saa rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön terveyden edistämisen määrärahosta

7. Kehittäjäryhmä Eurassa, syksy 2020 -tilaisuuksien järjestämisprosessin syklit

SATADUUNIA (ESR) –hanke; Työikäisten monialaisen palvelun ja työhönvalmennuksen kehittäminen Satakunnassa

Satakulttuurista-hanke; Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa kulttuurin keinoin
Hanke saa rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön terveyden edistämisen määrärahosta

Euroopan unioni
Euroopan sosiaalirahasto

Vipuvoimaa
EU:lta
2014–2020

Satasairaala

8. Yhteystiedot ja tiedustelut

SATADUUNIA-hanke

Euran kehittäjäryhmästä tiedustelut erityisesti:

Projektisuunnittelija Sanna Nurmi

Projektisuunnittelija Minna Viinamäki

Lisäksi SATADUUNIA hanketiimissä

Projektipäällikkö Tiia Nieminen

Projektisuunnittelija Sari Ljungman

Projektisihteeri Kirsi Harjula

Satakulttuurin-hanke

Projektisuunnittelija Outi Lähteenlahti

Sähköpostiosoitteet: [etunimi.sukunimi\(at\)satasairaala.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)satasairaala.fi)

Euran kunta

Työllisyysyksikön esimies Rami Heino

Toimintakeskuksen vastaava ohjaaja Riikka Kunnas

Sähköpostiosoitteet: [etunimi.sukunimi\(at\)aura.fi](mailto:etunimi.sukunimi(at)aura.fi)

SATADUUNIA (ESR) –hanke; Työikäisten monialaisen palvelun ja työhönvalmennuksen kehittäminen Satakunnassa

Satakulttuurin-hanke; Terveiden ja hyvinvoinnin edistäminen sote-palveluissa kulttuurin keinoin
Hanke saa rahoitusta Sosiaali- ja terveysministeriön terveyden edistämisen määrärahosta